

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO TEISMO MEDICINOS INSTITUTAS

2006 m. gegužės 5 d. Nr. FA-1050-4-21

Vilnius

ĮŽANGA

Valstybinis auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ojo departamento direktoriaus 2005 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. 1050-4. Auditą atliko vyresnioji valstybinė auditorė Asta Giedrikienė.

Audituojamas subjektas – Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institutas (toliau – Institutas) – universiteto mokslo instituto statusą turinti biudžetinė įstaiga, įsteigta Lietuvos ir tarptautinio lygio fundamentiniams ir taikomiesiems tyrimams vykdyti. Adresas: A. Žukausko g. 12, Vilnius, identifikavimo kodas – 191351330. Instituto steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Audituojamuoju laikotarpiu Institutui vadovavo direktorius dr. Alvydas Rimantas Pauliukevičius, vyr. finansininke dirbo Danuta Sobieska. Pagrindinė Instituto veikla yra praktinė ekspertinė veikla, atitinkanti Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų ir gyventojų poreikius. Pagal sutartis su Mykolo Romerio teisės universitetui suteikia mokslinę bazę studentų studijoms, mokslininkams rengti doktorantūros studijų metu ir dėstytojų mokslinei kvalifikacijai kelti. Audituojamas laikotarpis – 2005 metai.

Audito tikslas: įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2005 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo, ir įvertinti 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą.

Audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu

pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto 2005 metų finansinės atskaitomybės formų: Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-12-31 balanso (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 4), Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 6), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. B-11) duomenis.

Audituojamu laikotarpiu Institutas vykdė tris programas: 1.1 „Teismo medicinos ekspertizių užtikrinimas“, kurios vykdymui buvo patvirtinta, gauta ir panaudota 10428 tūkst. Lt biudžeto asignavimų; 1.3 „Naujausių biotechnologijų taikymas, kuriant šiuolaikines medicininių - biologinių ekspertizių tyrimo metodikas ir mirties priežasčių ir laiko nustatymas, taikant specifinius – kompleksinius tyrimus bei naujų metodikų paieška ir modeliavimas“, kurios vykdymui buvo patvirtinta, gauta ir panaudota 326,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų; 88.1 „Specialioji teismo medicinos ekspertizių užtikrinimo programa“, kurios vykdymui buvo patvirtinta 1648,7 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 1634,7 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.

Auditas buvo atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Siekdami gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, ištyrėme ir įvertinome Instituto vidaus kontrolę ir jos riziką. Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Instituto vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai sumažinti ir valdyti, atlikome kontrolės testus ir pagal atliktų testų rezultatus įvertinome vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą ir nuoseklumą, atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Pastebėjimai dėl pajamų apskaitos

Negalėjome pritaikyti audito procedūrų nustatyti 400 sąskaitos „Pajamos už teikiamas paslaugas“ ir 178 sąskaitos „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ likučių teisingumo,

nes pajamos ir paslaugų gavėjų įsiskolinimas nebuvo registruojamos apskaitoje, jas uždirbus, tai yra pirkėjui perdavus prekes ir suteikus paslaugas (D 178 K400).

Institutas ankstesniais metais (iki 2005 metų) įsiskolinimus už suteiktas paslaugas (178 sąskaitos „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ debetas) ir gautinas pajamas (400 sąskaitos „Pajamos už teikiamas paslaugas“ kreditas) finansinėse ataskaitose pateikdavo netinkamai - buvo pateikiami duomenys piniginiu principu: kiek įplaukė į atsiskaitomąją sąskaitą, tiek nurodoma ir 400 sąskaitoje. Pirkėjų ar paslaugų gavėjų įsiskolinimai, kol jie atsiskaitys, nebuvo apskaitomi. 2005-12-01 skolos buvo derinamos, tačiau suderintos ne visos. Be to, apskaitoje nebuvo registruojamas įsipareigojimas pervesti pajamas į biudžetą (173 sąskaita „Atsiskaitymai su biudžetu“).

Dėl to, kad įsiskolinimų už teikiamas paslaugas apskaita buvo vedama pažeidžiant apskaitos taisykles¹, negalime nustatyti, kiek ir kas Institutui buvo skolingas už suteiktas paslaugas, kiek tokių pajamų buvo uždirbta (D178 K 400) ir kiek, gavus lėšas, įsipareigota pervesti į biudžetą (D400 K173) 2005 metų pradžioje ir metų pabaigoje.

Dėl neteisingo pajamų apskaitos vedimo, negalime patvirtinti, kad 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse teisingai nurodytas atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (178 sąskaitos aktyvas – 104,3 tūkst. Lt), pajamų už teikiamas paslaugas (400 sąskaitos pasyvas – 122,3 tūkst. Lt) ir atsiskaitymų su biudžetu (173 sąskaitos pasyvas – 1,3 tūkst. Lt) likutis.

Nustatyti dalykai rodo, kad Institute nepakankamai veikia išankstinė, einamoji ir paskesnioji pajamų už teikiamas paslaugas kontrolė, kurios metu būtų sutikrinami apskaitos dokumentai su apskaitos registrų įrašais bei registrų duomenys su ataskaitomis.

Pastebėjimai dėl turto apskaitos

2003 metais Institutas pradėjo naujo pastato statybos projektavimo darbus. Tuo tikslu Institutas panaudojo 270,0 tūkst. Lt. Institutas pastato projektavimo išlaidas neteisingai užpajamavo ir apskaitė kaip ilgalaikį nematerialųjį turtą. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka², pasibaigus statybos darbams, pastato projekto verte turi būti padidinta pastatų vertė ir, kol pastatas statomas, išlaidos turi būti apskaitomos 200 sąskaitos „Išlaidos iš biudžeto“ debete.

Šiuo atveju apskaitoje ir 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse neteisingai atvaizduotas aktyvas (ilgalaikis turtas (01 sąskaita) padidintas 270,0 tūkst. Lt, o išlaidos iš biudžeto (200 sąskaita) sumažintos ta pačia suma) ir pasyvas (ilgalaikio turto fondas (250 sąskaita) padidintas 270,0 tūkst. Lt, o finansavimas iš biudžeto sumažintas (230 sąskaita) ta pačia suma).

¹ LR finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 293 p.

² Tvarkos 28.3 p.

Pastebėjimai dėl statybos darbų vykdymo

Institutas stato naują pastatą, kurio statyba finansuojama valstybės biudžeto lėšomis.

Naujo pastato statybos darbus Institutas vykdo neturėdamas žemės sklypo³ (stato ant M. Romerio teisės universitetui pagal 2003-02-10 Valstybinės žemės panaudos sutartį Nr. K01/2003-26592 suteiktame naudotis žemės sklype, kuris pagal minėtą sutartį suteiktas naudotis trims metams). Institutas neturi ir leidimo statyboms⁴ (2004-09-30 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento leidimas Nr. NS/1440/04-1668 išduotas kitam juridiniam asmeniui – M. Romerio teisės universitetui (toliau – Universitetui). Leidime statyboms statytoju nurodytas M. Romerio teisės universitetas. Šiuo metu Valstybinės žemės panaudos sutartis su Universitetu 2006-04-21 susitarimu Nr. K01/2006-480 pratęsta iki 2007 m. vasario mėnesio) ir Institutas ėmėsi įteisinti naudojamą žemės sklypą, ant kurio jau yra pastatytas Instituto pastatas (pagal Vilniaus apskrities viršininko administracijos Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento išduotą pažymą naujam Instituto pastatui suteiktas adresas: Didlaukio g. 86E, ir pastato baigtumas – 64 proc.).

Išdėstyti dalykai rodo, kad Institutas naujo pastato statybą vykdo nesivadovaudamas Statybos įstatymo nuostatomis.

Pažanga šalinant nustatytus trūkumus ir rekomendacijos

Institutas dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotas 2005-09-08 raštu Nr. S-(1050-1.11)-1616 „Dėl 2006 m. biudžeto asignavimų planavimo teisėtumo“ ir 2005-11-15 raštu Nr. S-(1050-1.11)-2013 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo rezultatų“.

Dėl kitų pastebėjimų – darbo užmokesčio, atskaitomybės sudarymo, reprezentacinių išlaidų įforminimo, grynųjų pinigų naudojimo ir nusidėvėjimo skaičiavimo – Institutas buvo informuotas 2006-04-26 raštu Nr. S-(1050-1.11)-675.

Mes pažymime Instituto pastangas vykdyti pateiktas rekomendacijas: pasitvirtinta nauja Instituto biudžeto planavimo tvarka, Institutui priklausančių ekspertinių skyrių ir poskyrių nuostatai.

Norime atkreipti vadovybės dėmesį į kontrolės priežiūros procedūrų, kurios turėjo užtikrinti, kad ūkinės operacijos, susijusios su ilgalaikio turto ir pajamų, gautų už teikiamas paslaugas, apskaita, būtų apskaitytos pagal apskaitos principus ir taisykles, neveiksmingumą. Dėl to pajamos už gautas paslaugas ir turtas apskaitytas ir finansinėse ataskaitose atvaizduotas neteisingai.

Siekiant išvengti nustatytų klaidų ateityje **vadovybė turi imtis priemonių** sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veikimą (užtikrinti, kad apskaitos darbuotojai buhalterinės apskaitos

³ LR statybos įstatymo (2001-11-08 Nr. IX-583) 3 str. 2 d. 1p.

⁴ LR statybos įstatymo (2001-11-08 Nr. IX-583) 3 str. 2 d. 3p.

vedimą suprastų ir tvarkytų pagal apskaitos principus ir taisykles, kad netinkama praktika būtų nustatyta ir pašalinta, kad atliekamos darbo užduotys būtų tikrinamos).

Be to, **rekomenduojame** atlikti pajamų už teikiamas paslaugas sąskaitos ir sąskaitų, susijusių su šia sąskaita, likučių inventorizavimą ir ištaisyti klaidas apskaitoje ir finansinėse ataskaitose. Neištaisius minėtų klaidų, finansinėse ataskaitose šių sąskaitų likučiai bus pateikti neteisingai.

Instituto **vadovybė turi imtis priemonių ir užtikrinti**, kad būtų įteisintas žemės sklypas, kuriame statomas Institutas pastatas.

Dėkojame Instituto darbuotojams už tarpusavio supratimą ir pagalbą atliekant 2005 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2006 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ąjį departamentą adresu: Pamėnkalnio g. 27, 01113 Vilnius.

Finansinio audito 5-ojo departamento direktorė

Daiva Bakutienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Asta Giedrikienė